

1888-12-13

SENDER

Johan Rohde

RECIPIENT

Emil Hannover

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Dansk

General comment:

Det omtalte brev fra Madsen er dateret 7. december 1888 til Emil Hannover. Her forbereder han Hannover på sin kritiske anmeldelse af hans Watteau-bog (Kunstbladet nr. 23, 1888). Derudover kritiserer Madsen i brevet Hannover for hans "selvfølelse", hvad Hannover i svarbrevet tager nært.

Mentioned people:

Rasmus Christiansen

Paul Fischer

Frants Henningsen

Sofie Holten

Karl Madsen

Emil Manicus

Jean-Francois Rafaëlli

Johan Peter Wildenrath

Jens Ferdinand Willumsen

Archive:

Den Hirschsprungske Samling

TRANSCRIPTION

Torsdag Aften 13/12 88.

Kjære Ven! De sagde ganske vist til mig i Søndags, at De egentlig havde talt ud, efter at De havde forklaret mig Deres personlige Forhold til K. Madsen og refereret dennes Brev.

— jeg havde dog alligevel gjerne set Dem hos mig for at tale endnu lidt med Dem om denne Sag, skjønt jeg ikke tror at kunne belyse den fra nye Sider — selv efter at man fra den anden Kant har fremstillet den — men for om muligt at forhale et fuldstændigt Brud, som maaske nu allerede har fundet Sted.

Jeg betragter nemlig dette egentlig rent personlige Forhold som vedrørende flere end Dem og Madsend; og jeg frygter for at hvis De og Madsen først begynder at slaa rigtig løs paa hinanden, vil det komme til et større Opgjør, idet der vil tages Parti for og imod, og hvad der i sin Tid bar i sig de svage Konturer af et Parti[,] en Skole — eller hvad De nu vil kalde det, vil være fuldstændigt opløst og de eneste, som vil have Grund til at glæde sig, vil være vore fælles Fjender .

Selvfølgelig er det ikke min Mening, at De og Madsen skulde være enige i tykt og tyndt; jeg ser netop deres større Betydning deri, at de ikke er det, idet at De derved kommer til at regulere hinanden, naar den ene Part maaske lader sig henrive for vidt. — —

En lyrisk Digter kan man til Nød give Tilladelser til at sidde ganske alene og digte paa en Klippebloks; han kan i hvert Fald trøste sig med, hvis han staar Samtiden fremmed, saa vil Fremtiden maaske tilhøre ham — , men en Kritikkers Værk maa dog være beregnet paa hans Samtid, og hele hans Arbejde for en del afhængig af hans Forbindelse med denne.

[2]

Det stakkels dumme Dyr, som hedder Publikum har ondt nok ved at finde sig tilrette, men begynder først de to eneste Kritikkere , vi har, at forkætre hinanden, vil det hele rable for det. —

Der var en Tid, hvor jeg smed Folk ned ad Trapperne paa Grund af ren theoretisk Uenighed; nu gaar jeg lidt til den modsatte Yderlighed; nu hænder det, at

jeg aflægger Visit hos Hr Manicus og beder ham give en Artikel Husly i Berlingske Tidende; for ikke ret mange Aar siden I[?] vilde jeg have fundet dette uhæderligt, nu anser jeg dette ikke blot for hæderligt men ligefrem som min (ikke behagelige) Pligt. Misforstaa mig nu ikke og tro at jeg vil at De skal "Slaa af" — jeg vil f. Ex. paa ingen Maade, at De skal gaa hen og rose Frants Henningsen eller Poul Fischer eller falde paa Knæ for Frk. Holten og om[-] favne Karl Madsen for at opnaa Absolution ; Men jeg mener, at De for Deres egen og for deres virkelige Venners Skyld bør optræde med mindre Skarphed indenfor Deres egen Kreds, navnlig naar det drejer sig om forholdsvis uvæsentlige Forhold. De maa gjøre nogle Ofre for det almene bedste, ellers faar vi i vor Kunstverden i det smaa det samme Skuespil at se, som vi i stort Format har set i den politiske Verden og det er altfor sørgeligt. Ja ovenstaaende forekommer Dem maaske Trivialiteter, som jeg ikke behøvede at ofre Blæk og Papir paa, men vær i al Fald forvisset om at det

[3]

ere sagt i god Mening af

Deres Ven

Johan Rohde

Det er Sandt[,] Tilladelsen er nu endelig kommen med den Bemærkning fra Sagføreren, at Siderne skulde stemples med et 10 Øres Mærke hver. Jeg udsendte derfor de andre Lodder (som kun er forsynet med No). Det vil muligvis vare nogle Dage endnu inden Trækningen kan foretages, idet enkelte ikke har tegnet sig men for et bestemt Antal, men udbedt sig en del Lodder tilsendte til mulig Afsætning. Desværre er der en Del som slet ikke har svaret mig, skjønt jeg havde indlagt frankeret Konvolut i Brevene — , hvormange Lodder vi i alt har til Trækning, kan jeg derfor endnu ikke sige Dem.

Da De naturligvis stadig staar med det ene Ben paa Vogntrinnet, skal De ikke gjøre Dem nogen Ulejlighed i Anledning af denne Sag: skulde jeg

behøve Assistance har den skikkelige Christiansen
lovet at assistere mig. —

Hils Deres Hustru; jeg haaber at hendes Arme
er bedre.

Og træffer De Willumsen i Paris tag Dem saa

[4]

lidt af ham og faa ham fra saadanne Dum-
heder som at bruge Tiden i Paris til at kopiere
Rafaëlli!

94's Brevet med
Madsens Brev

Tuesday aften 13/12 88.

Kjære Ven! De sagde ganske vist til mig i Søndags, at De
lignelig havde talt ud, efter at De havde fortælt mig Deres
personlige Forhold til K. Madsen og repræsentanternes Brev.
— jeg havde dog alligevel givet Dem hos mig for at
hale endnu lidt med Dem om Søndag Aften, ligesom jeg ikke
har at kunne betyde Dem for nye Sider — selv efter at man
for den anden Gang har fremskaffet den — men for om min-
ligt at fortælle et fuldstændigt Brev, som maaske nu
allerede har fundet Sted.

Jeg begynder nemlig dette egentlig rent personlige Brev som
vedrørende flen med Dem og Madsen; og jeg begynder for
at hvis De og Madsen først begynder at tale rigtig løs
for hinanden, vil de komme til et større Gjædder, idet
der vil være Tale for og imod, og hvad der i sin Tid
har i sig de svage Kvaliteter af et Parti en Skole — eller
hvad de nu vil kaldes, vil være fuldstændigt opbrudt
og de ender, som vil have Grund til at glæde sig, vil
være om fælle Tjener.

Selvfølgelig er der ikke min Mening, at De og Madsen skulde
være enige i tykt og tyndt; jeg skal vel ogsaa have stærk
Begyndelse der, at de ikke er det, idet de derat kommer
til at begynde hinanden, naar de nu Tale maaske bade
og bevare forvidt. — — —

En lignende Dilemma kan man til Næst give Tilladelse til
at sidde ganske alene og sigge for en Aligjædder, kan
han i hvert Tilfælde, han skal Samtiden fremme, som
vil Samtiden maaske tilhøre ham —, men en Kvalitet
Vær mere dog var begynde for hans Samtid, og bade
hans Arbejde for en del afhængig af hans Forbindelse
med denne.

Det stakkels dümme Dyr, som hedder Publication har end
nok vel at finde sig tilrette, men begynder først de to
musk Rødder, i her, at forsøge hinanden, til det
helst mætte for det. —

Der var en Tid, hvor jeg smed Folk ned af Trapperne
for Grund af en theoretisk Uenighed; min gear og
fald til den mordatte Ydmyghed; min hender der, at
jeg afslapper Visir for Hr. Othman og bider ham
gør en Artikel Hvilke i Deringske Tidend; for ikke
vel mange. Alar siden I vilde jeg have fundet dette
i Hæder, min anser jeg dette ikke best for hadblyt
men blyesom som min (ikke behagelig) Pligt.

Min faste mig min ikke og her er jeg vil at de skal
"slaa af" — jeg vil p. t. for ingen Mædd, at de
skal gøre dem i rose Franss Hemning, en alle Pont
Fischer eller faldt for Kna for Hr. Holten og en
fjerne Karl Mædd for at opnaa Absolution;

Om jeg mener, at De for Dens egen og for dens
virkelige Vindes Tægt vil optræde med mindre
Skæpsel inden for Dens egen Kreds, navnlig naar
det drøjes om forholdene i uessentlige forhold.

De maa gøre mig Opn for de alene beske,
eller naar vi i vor Kinstreder i det smaa de samme
Skuespil er vi, som vi i stort Formas har set i den
politiske Verden og de er allige ringere.

Jeg omstændigt forkommen den maade Triviale
eller, som jeg ikke betændt at en Blod og Papir
jævn, men var i høst Tæll forvundet om at de

er sagt: den best Mening af

Dens Vens
Grundskide

De er sandt Tilladelsen er nu endelig kommen med den
Demarkning for Tappirer, at System skulde stemples
med et 10 Øre Mærke hver. By indsender De for den
anden Lotter (som tem en foreskrevet med N^o). De
vil indlyse sine næste Dage inden indsamlingen
kan foretages, idet indtækt ikke kan tegnes sig mere
for et bestemt Antal, men indtækt sig en del Lotter
altså end til næste Afsætning. Deres er det at
Det om det ikke kan være mig, skjønt jeg har
indtaget praktisk Konvolut; Deres —, hvor mange
Lotter er i de har til Trækning, kan jeg desværre
ikke sig Dem.

De er naturligvis staret med det mest Den
fra Bogtrykkeren, skal De ikke gøre Dem nogen
Ubehag; Anbefaling af den Sag, skulde jeg
måske assistere har den skikkelige Christensen
som at assistere mig: —

Altså Dens Hustru, jeg haaber at hendes Arm
er betet.

9 Kaffen De Wittenberg: Paris tog Den som

lit af ham } for ham for omdannede Dine
hede som at bringe Tiden i Paasit at kopiere
Raffælli !